

Velja v Ljubljani:

vsako leto . . . K 56—
 vsak mesec . . . " 28—
 vsaki teden . . . " 14—
 vsak dan . . . " 5—

Velja po pošti:

vsako leto naprej K 60—
 vsak mesec . . . " 30—
 vsaki teden . . . " 15—
 vsak dan . . . " 5-50

Jugoslavija

glavna knjižnica

Na pismene naročbe brez pošiljave denarja se ne moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo naročnino po nakazilu.

Lj. Oglaš se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok ter 63 mm širok prostor za enkrat 30 vln., za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu št. 19. Telefon št. 360. Upravištvo je na Marijinem trgu št. 8. Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj. Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov l. dr. se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Odločna izjava poslanika Vesnića za naše pravice.

Kaj se godi v Budimpešti? — Švicarji se branijo bivšega cesarja Karla. — Železniški minister Vulović o prometnih težkočah na naših železnicah.

Poglavje o boljševizmu.

Razgovor našega urednika z g. dr. Jak. Stefančičem, državnim obmejnim komisarjem itd.

Dobro ste sestavili najin zadnji razgovor o Jugoslovanih in Italijanih. Tako, kakor vsa govorila. Nič več in nič manj. Pravda mora na dan! Kdor ni znani je proti nam!

Obljubili ste mi članek o pomenu revolucije jugoslovanskega osvobodjenja in o naši taktiki z ozirom na borbo vzhoda z zapadom in obratno.

Da, res zelo važen tema. In to posebno v današnjem kritičnem času, ko prodira v naš novi dom pri zadnjih durih zapadni imperijalizem, na sprednja pa trka boljševizem. Zares: nasprotja se dotikajo in to na enem in istem žarišču — na jugoslovanskem teritoriju. Skozi stoletja, odkar smo se naselili na tej zemlji, je bila naša gruda tisti nasip, ob katerem se je ubil vsak val z zapada, ki je hotel prodreti preko nas v Orijent. Ob tem nasipu se je razbil tudi poslednji val imperijalistične Nemčije. Ob skalah naše države pa se bo zdobil tudi novi zapadni imperijalizem, ki se je preoblekel v Rusiji v novo obleko in se vali k nam pod firmo državnega komunizma.

V kolikor je znano mišljenje sedanjih jugoslovanskih vodilnih krogov in naše inteligence z ozirom na sedanjost dobo, se zdi, da ne morejo zavzeti pravilne orientacije o sedanjem mednarodnem položaju do tedaj, dokler niso vsestransko poučeni o politiki zapada in še posebej o ciljih vzhoda, ali bolje rečeno, o boljševizmu, njegovem začetku, praktičnih posledicah in njegovi svetovni misiji.

Zdi se, da naši državniki in politiki sploh ne morejo razumeti boljševiškega gibanja, o katerem imajo nekateri silno čudne pojme.

Kolikor je splošno znano delovanje mirovne konference v Parizu in v kolikor smo posvečeni v intencije tam zbranih državnikov vseh zapadnoevropskih držav, moremo soditi, da vlada med tamošnjimi krogi deloma popolna tabula raza glede novega pojma, ki prihaja od vzhoda, deloma pa tudi ni volje, seznaniti se temeljito s tem novim problemom, ki vedno bolj in bolj prodira v mase in postaja nevaren stolicam državnikov in diplomatov stare dobe. Brez ozira na vse ostale notranje razloge, ki pospešujejo boljševizem v posameznih državah, izključuje že prej omenjena nevednost in trdoglavost sama na sebi vsako upanje na uspešno borbo proti tej novi bolezni izstradane človeške duše. Saj se vendar borijo proti njej samo z orožjem in ne pomislijo, da ima to orožje dva konca, od katerih je eden obrnjen proti njim samim.

Vsled te malomarnosti zapadnih politikov so ravno voditelji naše države poklicani, da vsestransko presodijo boljševiško vprašanje. Stojimo na križišču dveh polov in za to moramo zavzeti odločno in neomajano stališče v gigantski borbi enega proti drugemu. Oba ogrožavata integriteto naše mlade države. Na eni strani londonski pakt ne priznava našega ujedinjenja, na drugi strani pa propagira boljševizem in to posebno njegovo levo-židovsko krilo v svojem časopisju vzpostavitve stare Avstro-Ogrske češ, da more biti le ona kot velika država v korist proletarijata. Tako bi se moglo zgoditi, da bi prišli zopet pod knut

preoblečenega nemško-madžarskega imperijalizma, ki bi nas znova zaslužnil nacionalno, ekonomsko in socialno. Saj bi on imel zopet vladajočo moč, s katero bi nam meril samovoljno živež in druge produkte v tej meri, v kateri bi se mu klanjali, peščica fanatikov pa bi terorizirala vse sloje. Za dokaz naj Vam služi vzgled iz Rusije, ki se Vam bo zdel morda malenkosten, toda je principijelnega značaja in bi obveljal, ako bi prišlo pri nas do boljševizma. Poleg drugih komunističnih strank vseh narodnosti je obstajala v Moskvi tudi jugoslovanska skupina, ki pa je morala biti zedinjena z ostalimi nacionalnimi skupinami bivše Avstro-Ogrske v eni centralni organizaciji. Naši komunisti so odkrito priznavali, da so popolnoma pod uplivom nemške zlasti pa madžarske skupine. Saj so morali plesati po notah sedanjega komisarja budimpeštanske vlade za zunanje zadeve — Bela Kun-a, ki je bil v Moskvi njihov voditelj.

Na vsak način je potrebno, da se vodilni krogi naše javnosti dobro seznanijo z boljševizmom in da se naša javnost pouči o tej duševni epidemiji, ki vsebuje marsikaj zdravega za prepoved socialnega življenja.

Kakor vidite iz vsega, se stvari zapletajo in razvijajo tako, da postaja vsak dan bolj očevidno, da je Jugoslovonom nehoti od same usode podeljena misija, da rešimo sebe in s tem vse človečanstvo tako zapadnega kakor tudi vzhodnega zla.

Zdi se mi primerno, da se zaenkrat pogovorimo v splošnem o poglavju boljševizma. Dolžnost vseh onih, ki so v Rusiji preživljali in študirali revolucijo, je, da iznesejo svoje do-

življanje v javnost. Saj je vendar ruska revolucija velikanskega pomena za cele generacije. Njene „zakone“ pa poznajo najbolje oni, ki so v njej živeli, kakor se je po domače izrazil neki nemški vojni ujetnik v Rusiji, katerega so delavci po povratku v Nemčijo izvolili za predsednika sovjeta, ker je poznal „zakone ruske revolucije.“

Beseda boljševizem je postala moderna in se rabi največkrat v napačnem pomenu.

Besedi boljševizem se nevedoma podtika čisto drugi pojem, kakor pa ga ima v resnici. Pri nas je vsako nezadovoljstvo že boljševizem — in tisti, ki najbrž po pravici kritizirajo postopanje enih ali drugih vladnih organov, se kratkoma imenujejo boljševiki. Tako razumevanje boljševizma ni samo napačno, ampak je tudi slabo in neumno, ker se s tem indirektno dela reklama in propaganda za pravi boljševizem.

V resnici pa je pomen besede popolnoma drugačen. Za časa prve ruske revolucije leta 1905 je sklicala rusijska (ruski pomeni pravega) Rusa Slovana; rusijski pa je državni pojem in pomeni državljana Rusije vsake narodnosti. Op. ur.) socialno demokratska stranka prvič „sjezd“ (shod ali kongres) delavskih svetov na katerem je prišlo do razkola, ker se je sjezd z ozirom na taktiko strankine politike razbil v dva tabora. Levica je zavzela stališče, da mora stranka izvesti maksimum socialnega programa, kar je mogoče, le potem diktature proletarijata (K. Marks: I. International). Desnica pa je sprejela kot načelo taktike kooperacijo z ostalimi meščanskimi strankami, da bi na ta način v parlamentu in v vladi dosegla

DIMITR LEVSTIK

63 nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

»V puščavi, sredi divjih zveri,« je trpko zamrmrala Dora.

»Tako sem hrepenel po tej minuti samote z vami,« je ubiral grof. »Odkar vas poznam, gospodična... Že prvi dan sem vedel, da pojdeva enkrat roko v roki —«

»Kam?« ga je pribila, videč, da ustavlja korak.

»Tjavendan... v pravljico, Dora... Pot v pravljico vodi zmerom tjavendan; zato je truma tako revna in pusta, ker si ne upa živeti brez ciljev in ravnih cest. Kdor hoče biti srečen, ne gleda na kačipote.«

»Pritisk njene roke se je komaj znatno ojačil, toda njena usta so dobila mehak izraz, in lici sta ji rahlo potemneli.«

»Razumel sem vas, in vi ste razumeli mene,« je povzel, stopaje dalje. »Ali naj povem, kaj sta govorili najini srca?... Človek potrebuje sreče in utešenja, da more živeti; in kdor ne vidi izpolnitve v resničnosti, jo išče v pravljici — v drzni, brezumni, po božje nezmisljeni!... Zrak, ki vlada okoli vas je strupen; nič, ki zija pred mano je blazen; oba sva bolna od tega sveta in žejna pozabe, mari ne?«

»Ves čas sem čutila, da ne moreva drug mimo drugega...«

»Dovolj sva osamljena in dovolj iz visoka gledava v njih nižave, da nama ni treba ugibati, po kakšni pravici. Ničesar vas ne vprašujem, Dora, ničesar ne obljubljam; vem samo, da hočem zamreti v vaši lepoti; da vas ljubim z edino resnično ljubeznijo — s tisto, ki ne priznava zakonov in ne pozna zvestobe.«

»Tako sem rekla, ko sem si izpraševala vest,« je govorila Dora komaj slišno, s povešeno glavo. »Mimo vas ne morem; vem pa, da iz bajke ni poti v resničnost... Ločitev, ki mora priti, je objokana že naprej; vse čutim, kar mislite, grof. Vse,« je ponovila, in njen otožni pogled se je uprl v njegove zrenice s presunljivo jasnostjo, kakor bi hotel reči: »Spoznala sem te do dna — ti niti ne slutiš, kako globoko! In vendar te ljubim...«

»Na pot tedaj,« je mrmral spremljevalec s pridušnim glasom. »Razpniiva jadra!«

»In izročiva se vetrovom, brez cilja in cest,« je dodala ona s čudnim bleskom v očeh. »Laglje mi bo dihati, kadar bom nosila v srcu brezumni spomin o najini pravljici, grof... Ako, vi neveste, kaj je to življenje človeku, ki ga zaničuje. Vi ga ne poznate; še mene ne sodite prav! Toda ne delajte mi krivice v svojih mislih; pozneje, ko spet postaneva tuja, boste izprevideli, da je nisem zaslužila...«

»Ne delam vam je; če bi vedeli, kako lepa je moja misel o vas!«

»Samo to?« je vzdihnila Dora.

»In kako vas pomilujem... Vem, ljuba, vi ste nesrečni kakor jaz. Ni je hujske bolezni —«

»Od studa,« mu je prebila besedo. »Hvala vam! Vi ste tisti, ki sem ga čakala...«

To reki se je krčevito prižela njegov komolec k sebi; grofu se je storilo, kakor bi vodil sestro, ne pa ljubimke. Najrajši bi jo bil odpeljal v stran ter jo pregovoril in obodril s toplimi, bratovskimi besedami, nalil ji svetlobe v razdvojeno srce; ali čutil je, da ne najde v sebi drugega kakor temo in gnev. Premagal se je ter vzel misli na vajeti, splaval z očesom po njenih mladih oblikah ter vzdramil v sebi pagansko naturo moža.

»Tolažba je samo v radosti,« je šepnil spremiljevalki.

»In radost v pozabljenju...«

»Plamenček sva v kresu pomladi; ko dogoriva naj pride vesoljni potop...«

Dora je molčala, vprašujoč se s tegobno zavistjo, odkod jemlje grof svoje poetične fraze, ko vendar ni verjela v globlje čuvstvo z njegove strani. Nekaj deviško plahega se je oglašalo globoko v nji ter svarilo: nazaj! Mari ni bila vsa ljubezen namišljena — tudi njena? Ničesar ni videla v sebi razen trezne, škodoželjne volje, zavreči se, da ne bi čista utonila v močvirju; zakaj ni sijala na njenem obnebju vsaj ena neodvomična zvezda, ki bi ji pokazala drugo pot!

(Dalje.)

minimum zahtev proletarijata in sicer potom potrebnih reform (K Kant-ski; II. International). Prva skupina je torej zahtevala več (boljše: boljšeševizem, boljšeševiki), druga pa manje (menjšeševizem, menjšeševiki).

Torej je boljšeševizem pravi marksizem?

Da, tako je. Boljšeševizem je pravi marksizem. Zapoljen je v Nemčiji po K. Marks, ki v svojem manifestu l. 1848. pozivlja socialiste vseh dežel, naj delujejo za diktaturo proletarijata. Njegov otrok je — Lenin (Vladimir Uljanov). Karlu Radeku so pripovedovali švicarski socialisti, ki jih je leta 1914. posetil iz Nemčije kot nekaj „kurioz“ — tako piše sam Radek — da propagira Lenin v Švici idejo, da je treba „imperijalistično vojno narodov preobraziti v meščansko vojno“, ker le tem potom more priti proletarijat do vlade in diktature. S to svojo idejo je prodiril Lenin (III. International) na mednarodni socialistični konferenci v Zimmerwaldu v Švici, septembra leta 1915. Za svoje gnezdo pa si je izbral boljšeševizem leta 1917 Petrograd, središče ruskega požara, in sicer s pomočjo tedanje nemške vlade, ki je Lenina in njegovo mednarodno družbo z neomejeno zavezo pustila skozi Nemčijo, ker je računala, da s pomočjo te mednarodne družbe popolnoma uniči Rusijo. In Lenin je prišel v Petrograd, pogledal in zmagal ter kraljuje še danes... (Dalje prih.)

Oficijantska beda.

Trpin oficijant piše: Imam 16 službenih let, sem oženjen in imam tri male otroke. Kot tak sem prejel danes 355 K 83 v mesečne plače. To vsotico je bilo kaj lahko razdeliti. Za stanarino, ki je znašala prvotno 40 K, je bilo treba odriniti 56 K. Za prehrano v sušcu se mi je odtegnilo 168 K 60 h. Pa ne smete misliti, da sem si privoščil kake delikatose. Ne. Plačati mi je trebalo le 6 kg sladkorja, 22 kg različne moke in zdroba ter 2 kg slanine. Konečno sem plačal za 60 l mleka, ki je glavna začimba in hrana žene in otrok 120 K. Znaša skupaj 354 K 60 h. Ostane mi torej le še 1 K 23 h. Ta znesek ne zadostuje za naročnino nobenega lista in odreči se moram tudi tej jedini duševni hrani.

Kaj naj počnem s tem ostankom? Nimam krompirja, ne fižola, sploh nikakih živil razun 2 kg moke in menda pol kilograma masti. Premoga imam še za kake tri dni, drv nič. Skuril sem že vse zaboje, ki sem jih v slučaju selitve rabil za razne drobnarije. V pretečenem mesecu sem samo enkrat lahko rekel, da sem sit, ko smo prejeli koruzni zdrob in slanino: privoščil sem si zabeljene žgance. Žal je trajal ta občutek le dve slabi urici, kajti izstradan žolodec je mnogo prehitro predelal to malenkost. Otroci so bosí, obleko so dotrgali, moram jih držati v mrzli sobi — kakor v kletki. Beda

„Boljševik“.

Imel sem nekoč dobrega prijatelja. Reveža sva bila oba. Ker uboga, sva bila velika idealista. Delala sva načrte, reševala narodnostne probleme, socialne reforme so nama kar rastle iz zemlje. Svet bi naj postal paradiz, človeštvo bi le rajalo. Zlasti gradovi bi se kar dvigali, zadovoljstvo vse naokrog, dihala se je tako prijetno. Pa izginila je fata morgana, pokazala se je v vsej nagoti realna žalostna sedanost.

Pa pravi prijatelj Janko:

„Čemu živimo? Zakaj pravijo, da je življenje le večna borba za obstanek? Ali mora temu tako biti? Ali je treba, da porabimo skoraj polovico vse naše delavske eneržije, duševne in telesne, v svrhu obrambnih in napadalnih sredstev, v svrhu pobijanja, v svrhu sovražstva, zavržujoč Kristusov nauk: „Ljubi svojega bližnjega“. Človek, ti najvišje bitje, čemu živiš samo sovražstvu, zahrbtnosti in zavisti? Razni narodi živijo samo ideji, kako podjarmiti druge narode ter živeti in rajati

jim gleda iz oči, pri pogledu na nje se mi krči srce, ogibljem se jih. Tudi žena ima le še 2 ponošeni obleki in en par obuval z raztrganimi podplati. In jaz sam? Nosim eno obleko v svetek in petek, druge nimam. Skozi edine cipele, ki so še za rabo, mi uhaja — voda. Moker v nogah sedim celi dan v mrzli pisarni. Vsak dan sem pripravljen, da me bolezen vrže v posteljo. Kredita nima oficijant nobenega ne pri trgovcu, ne pri krojaču, ne pri čevljarju. Jedino nekdo mi še kreditira: kmetica, ki me zalaga z mlekom. Poštena, dobra ženska je to. Računa mi sicer 2 K za liter mleka, pa ji ne zamerim, saj ji dajem ponujajo več. Po mleko pa moram hoditi sam vsaki dan pol ure daleč. Pa vesel sem, da morem svojim dragim nuditi vsaj ta priboljšek v njih bedi.

Pisali ste v „Jugoslaviji“, da vlada „proučava“ položaj uradništva. Up imam torej, da se bo v doglednem ali vsaj v nedoglednem času ukrenilo nekaj v naš prid. Ali bom pač jaz učakal ta, če tudi dogleden čas? Ali ne zahteva moj položaj, da mi že danes dospe pomoč? Ali naj krenem na kriva pota? Ali naj poskušam s tatvino rešiti svoje, če tudi poginem pri tem sam, ki sem itak obsojen v smrt lakote?

Tak, slavna vlada, je položaj oficijantov. Tu ni treba nikakega proučevanja, tu je treba takojšnje in izdatne, da, izdatne pomoči. Poskusite, gospodje ministri, samo en sam mesec živeti ob moji plači! Izključite iz porabe za ta mesec vse svoje zaloge, ves svoj kredit in videli boste že v drugem tednu, kaj se pravi stradati. In mi stradamo že mesece in leta. Ali je v interesu države, če se uradništva loteva obup in se isto začinja zanimati za boljšeševizem? Ali more tak uradnik, ki mu je skrb za svoje postala suprema lex in ki mu je smrt vsled lakote trajno pred očmi, opravljati svoj posel? Premagana Nemška Avstrija je bila v stanu urediti uradniško vprašanje, a zmagovalka, kraljevina SHS. tega ne bi mogla? To ni verjetno.

Pa kaj še ni verjetno? Gospod dr. Tavčar je svoj čas pisal, da bomo Slovenci tudi takrat, ko bomo umirali gladu še vedno klicali: „Živeli bratje Hrvati!“ On gotovo tudi ne pozna gladi, kajti ko bi bil v mojem položaju, bi mu ne bil v misli blagoslov bratu Jugoslovani, temveč njegov edini klic bi bil: kruh, kruh, kruh!...

Politični pregled.

p Zborovanje slovenskih strank v Ljubljani. Kakor je Ljubljanski dopisni urad izvedel iz poučenih krogov, namerava vlada po Veliki noči odposlanca vseh treh slovenskih strank v Ljubljano sklicati na daljše zborovanje.

Zahtevajte „Jugoslavijo“ po vseh gostilnah, kavarnah in brivnicah!

na račun drugih, na račun njih žuljev in solz. In pri tem nastalem napredku naredi so tako lep a že toli profaniran pojem kultura. In veliki, mogočni, defeminirani narodi dali so majhnim isto sredstvo, isto orožje v roke in jih naučili, da se morejo braniti pred velikimi krivicami mogočnih. Tam boj — šport, zabava, tu — železna potreba. Tako le na kratko v velikem isto, kar so ljudje ustvarili in imenovali država.“

„Pogledimo natančno v človeško družbo samo. Tam bogatin, tu revež. Oba imata življenje in kot živi bitji tudi pravico do življenja. Toda tam obilnost, razkošnost, tu pomanjkanje, trpljenje, solze. Tam brezdelnost, polna miza in mnogo besed, tu butara drv na hrbtu, sk. zi celo življenje, dokler slednjič ne omagaš in se rešiš vseh zemeljskih dobrot. Zakaj tako? Pa še pravijo, da je pravica na svetu. Pametnejši spet rečejo, da pravica sloni na moči. Tam pravica in resnica, tu laž. Tam vse lepo in pošteno, tu sam greh. Tam rojen sodnik, tu kaznjenc. Človeku, vsaj idealistu se zmešajo

Ženski vestnik.

Sarajevski „Slovenski Jug“ piše: Danes, ko gradimo novo družbo, gotovo ne smemo pustiti z vidika ženske polovice človeštva. Vsakomur, ki želi napredek in srečo svojega naroda, mora biti jasno, da je eden izmed važnih pogojev za to ustvarjanje boljšešega tipa žensk.

Žensko vprašanje ni samo žensko. Nasprotno: ženskega vprašanja danes sploh ni več. Kdo še naj danes razpravlja, koliko so ženski možgani manjši od moških, je-li žena sposobna za ta ali oni poklic, ni-li preobčutna za zdravniški poklic? Vojska je ženo rabila, in od takrat smo pozabili na vse prejšnje razprave o vstopu žene v javno življenje. Razmere so spravile ženo tudi tja, kjer je bila prej telesno slaba in kjer prej po svoji razumnosti ni mogla biti odgovorna za svoj poklic.

Vojne je konec, ugovori glede sposobnosti žen pa se vkljub temu ne pojavljajo. Ali je temu vzrok, da družba ženo še danes rabi in da so ti ugovori ovrženi, odkar je zaposlena povsod in se ji poverjajo tudi samostojna mesta, pokaže bodočnost.

Gotovo je, da treba z ženo danes povsem drugače računati. Splošno se čuje, da rabimo novih ljudi, ki bodo znali dobljeno svobodo ohraniti, ki bodo popravili vse, kar je tujec uničil. Mlad narod kakor je naš, stavi nade na bodoče generacije. Toda — more li biti uspešno delo mož, če se vsaka žena ne zaveda sebe, t. j. da je tudi ona človek?

Le če se žena razvije kot popolna individualnost (osebnost), bodo mogli bodoči zarodi dati mnogo ljudi. Takšen razvoj pa ni odvisen le od žene, ampak mnogo tudi od moških samih. Zamislimo se nekoliko v vzgojevanje dobrih ljudi. Težko nam bo, če se spomnimo, da so v našem narodu še žene, ki si morajo zakrivati lice, ali ki morajo na cesti starejšim možem poljubljati roke. Ali naj jim to daje vero v sebe, jim daje prepričanje, da so ljudje?

Eno nas lahko tolaži: vojna je premenila vse pravne vrednote. Gotovo bo to delovalo tudi na ženo, in tudi ona bo začela občutiti željo za boljšim, več vrednim življenjem. V tej želji jo treba vzgojiti in vzdržati, voditi jo treba po poti, da postane zaveden in dober človek.

Pokrajinske vesti.

kr Poštna zveza Novomesto-Kostanjevica-Krško. Ob razsulu maršev Avstrije, so se po navodilu naših, nad vse navdušenih voditeljev slovenskega dela Jugoslavije sestavili krajevni narodni sveti po skoro vseh občinah krške ravnine oziroma doline, da bodo ščitili koristi svojih krajev. Med temi narodnimi krajevnimi sveti je bil tudi St. Jernej, — občina okoli 5000 prebivalcev. Ta narodni svet je

koj ob nastanku naše svobodne domovine v enih prvih sej sklenil posredovati vsaj za enkrat dnevno poštno zvezo Novomesto-Krško in je v to svrhu odposlal svojega pooblaščenca v Ljubljano do takratnega poverjeništa za promet. Ali zaman je pooblaščenec čakal, da bi predložil poverjeno mu željo narodnega sveta odločujočemu gospodu ali vsaj kakemu njegovemu pooblaščenemu namestniku, ker so bili gospodje preveč zaposleni z dodeljevanjem raznih odgovornih vodilnih mest svojim uradnikom, a naposled se je našemu človeku vendarle posrečilo doseči milostni vsprejem. Po kratkem predlogu prav po ameriansko, je bil naš pooblaščenec poslan na poštno ravnateljstvo, z nalogo da zadevo kolikor možno ugodno in skoro uredi. Med potom na poštino ravnateljstvo sreča imenovani arendatorja poštne zveze Novomesto - Kostanjevica, gospoda Matka iz Novega mesta, ki mu je priznal, da je toliko kakor gotovo, da dobi — dodeljen auto, oziroma kar dva, ter da začne v par dneh dnevni avtomobilni poštni promet. Seveda naš pooblaščenec s tem kar najbolj zadovoljen, da se mu prihrani nadlegovanje še pri poštne ravnateljstvu, osobito ker je bil uverjen, da to tudi še ni z razvrstitvijo uradništva ter oddelkov povsem v redu, in glej ga škrate, še danes po šestih mesecih naše svobode smo mi na žalost še vedno glede na naš žalostni poštini promet — nesvobodni ter odrezani od celega sveta. Kaj je temu neznosnemu stanju vzrok mi je neznan, ali morda noče slavno poštno ravnateljstvo pogodbe z arendatorjem v primeru z današnjimi draginskimi razmerami v tem smislu spremeniti, da bi bila njemu dana možnost vsaj s konjsko uprego vzdržavati dnevni poštini promet. Človek si danes še ni na jasnem, ali naj bi po stari avstrijski šegi pokorno in ponižno prosil, ali naj bi bolj demokratično zahteval, naj se mu da to, kar imajo tudi druge, nič manj važne pokrajine naše Slovenije. Zato uprava gospoda, poglejte nekoliko po deželi ali se strinjajo poštne zveze s šestimi vlaki Ljubljana-Karlovec! Jaz sem mnenja, da ne, ako je zadnja pošta nas posetila dne 30. sušca, a prihodnja nas poseti 2. malega travna, toraj popolna dva dneva brez pošte, brez vesti, kaj se sklepa o nas in brez nas. Gospodom pri prizadetih okrajnih glavarstvih seveda tudi menda ni nič ležeče na tem, da bi se poština zveza vpostavila v normalni tir, ker oni imajo itak železnico pred nosom, kaj njim mari drugi, saj so menda še vedno mnenja, da smo mi le njihovi podložniki, le človeški material, nikakor pa ne sodržavljeni z enakimi pravicami, kakor oni gospodje, ki sede na odgovornih mestih in tudi ob dobrih plačah, ter so si svesti, da so oni izključno le radi pojma „države“ nikakor pa ne radi narodovih koristi nastavljeni uradniki. Gospodje, ob dva-

saj poznam gospoda, sva zadnjič plesala skupaj. Je mi, kakor bi me obliil mrzli tuš.“

„In glej tam onega reveža, berača tam pri hiši. Ves razcapan se vlačí po berglah od hiše do hiše ter prosi vbogajme košček bornega kruha. Poznam ga. Delal je vse svoje življenje, od zore do mraka, oral je ledino, da je bogato pognala pšenica, da se je košato vzredil gospodar. Sedaj pa, namesto da bi mu odkazali prostor na zapečku, sedaj ko ne more več, so ga pognali reveža na cesto, da živi od milosti in nemilosti drugih. Ali ni beračija sramota današnje človeške družbe, koji se ni zdelo še vredno, urediti primerne zakone in inštitute, kjer bi onemogli, izdelani, izsesani in pohabljeni preživeli nemoteni in brez skrbi svoje zadnje dni? Menda bi to ne stalo toliko, kakor jedna sama bitka v vojski. Sramota je prositi, kar bi človeku šlo po vseh božjih in človeških zakonih, in ravno tako sramotno, dati in biti milodaren, ker pravična uredba človeške družbe, kjer so vsi enaki, pojma milodar in dobrotnik

najsti uri se spomnite na svoje dolžnosti napram narodu, ki vas plačuje. Eden izmed 30.000 Dolenjcev krške ravnine.

kr Škoda na barju vsled zavrnice v Gruberjevem kanalu. Zadnji čas se vedno množe pritožbe proti načinu obratovanja z zavrnici, enkrat v Ljubljani, drugi v Gruberjevem prekopu. Vzrok tega je v prvi vrsti nenavadno deževno vreme prošle jeseni, zime in tudi sedanje pomladi. Barjani nočejo trpeti, da bi ena ali druga zavrnica bila zaprta, čes da se voda zajezuje, dviga, ter da se s tem ravnanjem povzroča škoda na barju. Barjani pa morajo tudi videti in misliti na to, da se celo podjetje osuševanja vrši z velikimi stroški v prvi vrsti v njihovo lastno korist, da je torej izključeno, da bi se jim samim povzročala kakšna škoda, če jo imajo po krivdi vode v Ljubljani sploh kaj. Gotovo pa je, da še niso deležni vseh koristi osuševalnih del vsled prekinjenja teh, predvsem po krivdi vojne. — Nasproti trditvi dotičnih barjanov, da se voda zajezuje, je treba poudariti, da se leta vedno drži kolikormogoče najnižje, tako da stoji skoraj po celo leto na višini svoječasnih nizkih voda pred regulacijo. — Osuševalno podjetje ima po oblastvenem dovoljenju zagotovljeno pravico, da sme držati višjo vodo do višine z gornjega robu zavrnice, katere pravice se pa le izvanredno redko poslužuje, samo v slučaju visokih voda, kar se zgodi povprečno le malokrat na leto. — Ves čas poglobljevalnih del pa služita obe zavrnici temu namenu, da se z vodo v oblastveno določenih mejah tako ravna, kakor to potrebe gradbenih del zahtevajo. Misel, da naj bo zavrnica v Gruberjevem prekopu vedno in popolnoma odprta, se je mogla roditi le v glavi, ki ne pozna bistva tega dela in z njim združenih dolžnosti napram drugim interesentom, posebno nasproti mestni občini ljubljanski in občini Moste, katere bi se lepo zahvalile za skoraj vedno prazno strugo skozi mesto, če bi se to zgodilo. — Vsem tem nedostatom in pritožbam se pa zamore napraviti trajen in siguren konec edino-le s čim prejšno dovršitvijo osuševalnih del v Ljubljani.

kr Hrastnik. Podružnica Narodne socijalne zveze se snuje pri nas. Tako je prav. Delavec mora biti organiziran, če hoče, da bo z vspehom zasledoval svoje koristi. Teptan in izkoriščen dostoj, bo dosegel svoje pravice le, če bo v močnih in trdnih organizacijah hodil svojo pot. NSZ bo odločno in dosledno zastopala koristi slovenskega proletarca. Družila bo v svojem krogu one delavce, katerim ni za soc. demokratsko mednarodnost, vse tiste, ki so si ohranili slovensko srce, vse tiste, katerim je kaj ležeče na tem, da pride delavec do vseh svojih pravic v svobodni Jugoslaviji. Torej: vsi, ki še niste organizirani, vsi, kateri ne zapustite internacionalni soc. demokraciji, pristopite v Narodno socijalno zvezo. Organiziran pa mora biti vsak delavec!

Hrastnik. V nedeljo popoldne so napadli pijani glažarji v gostilni Derovšek, ki jo ima v najemu Nemeč Probst, srbskega vojaka. Ta se je umikal proti postaji, slednjic pa potegnil bajonet ter ga zasadi glažarju Drolzu v srce tako, da je bil na mestu mrtev. Drolz je bil znan razgrajč, zapušča vdovo s 3 otroci. Zadeva je rodila silno razburjenje med prebivalstvom, ki je demonstriralo proti Srbom, ko pa se je pojasnilo, da je vojniki ravnal v silobranu, je le zmogala pamet. Splošna sodba je bila, da je Drolz našel, kar je iskal in da bi bilo od vojnika, ki je že 7 let v boju za našo svobodo, malo preveč zahtevano, da bi se dal pobiti od nemškutarskih glažarjev. Zalosten incident je ta dogodek, potrjuje nas pa znova v pričanju in zahtevi, da mora vlada z železno roko poseči v razmere pri kemični tovarni in steklarni, kjer se sistematično in vedno očitneje ruje proti obstoju naše države. Ne smemo namreč misliti, da je ta napad na Srbe izvor navadnega prepira. Že tedne sem se čujejo krog teh podjetij klici „hoch die Bolsheviken, nieder mit die Serben!“ in podobni. Slovenci ne pridejo mimo, ne da bi se jih izzivalo, in na domačih tleh se ne čutimo več varne. Vse to je delo Wieltchniggovo in njegovih uslužbencev

kr Mestno gledališče v Celju. „Dober sodnik“. Burka v treh dejanjih. Francoski spisal Bisson. V sredo je bila premijera te francoske burke. Uprizoritev sama je bila srednjeverstna v režiji pomakljiva. Glavuo vlogo sodnika Lepantoisa je igral g. Salmič. Prav dober v maski je rešil svojo vlogo v splošno zadovoljnost. Seveda so bili tu pa tam še kakšni nedostaki, kateri pa bodo pri reprizi izginili. Najboljši igralec večera je pa bil g. dr. Brezovnik kot Duvigneul. Postavil nam je na oder fino, mirno in elegantno figuro ter nam v skrajno premissljeni, izraziti igri, polni vseh fines, ustvaril tip modernega Francoza. G. Ferlež kot Teodor in Eugene je zopet briljiral, ter s svojo komiko zabaval občinstvo, ki je njegovo izbornu igro odobravalo z velikim priznanjem. Prav dobra sta bila tudi g. dr. Hrašovec kot Bluteau in g. Čobin kot Lajnette. Le škoda, da je imel dr. Hrašovec prestaro masko. Bobin je sarža in v teh je g. Jurman mojster. Njegova maska je bila prvovrstna igra hvalevredna. G. Škof in Čančer sta bila srednja, da je bila njihova oprava preveč srednjeveška. Izmed dam naj na prvem mestu omenim go. dr. Kalanovo, ki je z dostojno, stopnjujočo igro dosegla prvenstvo v svoji vlogi. Gdč. Mirnikova v začetku prav pobra, je v zadnjem dejanju vsled pomakljivega soigranja popustila. Laurence gdč. Hočevarjeve je pokazala velik napredek od zadnjega nastopa. Bila je vseskozi na svojem mestu ter s svojimi toaletami vzbujala splošno pozornost. Režija je bila precej slaba, zlasti so bile posamezne skupine slabo izrežirane. Scenerija je bila v prvem dejanju ne-

pravilna in prerevna, v drugem dejanju vzorna in v tretjem klaverna. V soboto, dne 5. aprila se igra ponovi, pri kateri se bodo, kakor upam odpravili vsi nedostaki. Gledališče je bilo prav dobro obiskano.

kr Javna hiša v Celju je razpuščena.

kr Na mestnem uradu v Celju se nahaja še vedno nemški uradnik Striak, ki vleče plačo, ne dela pa nič, ker ne zna besede slovenskega. Tudi njegovo stanovanje bi po njegovi odstavitvi bilo marsikakemu Slovincu dobrodošlo. Ta sin protekcije pa je še poleg svoje plače dobival posebna plačila od strank. Pol leta že leži kup prošelj slovenskih prosilcev služb, seveda za te ni služb. Pa še nekaj me požegače, ako grem mimo mestnega urada. Čujte in strmite: Pod uro visi avstrijski grb, prevlečen s papirjem. Res vidi se, da je Velika noč, škoda, da niso grb, celjski trgovci pa svoje nemške napise prikriji z vijoličastim platnom, kakor tabernakelj v cerkvi za Veliko noč, kjer čakajo na vstajenje. Gospodje na mestnem uradu železno metlo v roke! Pa grba ne pozabite!

Dnevne vesti.

dn Mednarodna komisija v Ljubljani. Ljubljanski dopisni urad poroča z dne 3. aprila: Izvršujoč sklep četverglasne komisije z dne 29. marca, so danes italijanski general Segré, francoski general Savy, britanski general Gordon ter srbski general Smiljanić predstavili predsedništvu Dež. vlade za Slovenijo italijanske, francoske, angleške ter srbske člane mednarodne komisije, ki začne v Ljubljani poslovati z današnjim dnem in ki bo v imenu zaveznikov oskrbovala repatriacijo beguncev, izdajanje potnih listov za zasedeno ozemlje — Italijanski, francoski in angleški člani te komisije so se bili poprej predstavili poveljništvu Dravske divizijske oblasti v Ljubljani.

dn Spored dveh simfoničnih koncertov Srbske kraljeve garde v Ljubljani obsega sledeče znamenite skladbe svetovne literature za veliki orkester: 1. Čajkovskij: Svečana slovenska koračnica. (Marche slave, op. 31.) 2. Binički: „Srbske pesmi“ za veliki orkester. 3. Massenet: Odlomki iz opere „Cid“, Airs de ballet: a) Castillane, b) Andalouse, c) Aragonaise, d) Aubade, d) Catalane, e) Madrilene, f) Navarraise. — Odmor. — 4. Lalo: Overture k operi „Kralj od Isa“. (Le roi d'Ys). 5. Paganini: Koncert za gosli in orkester v D duru. Svira na gosli solist g. V. Frait. 6. Grieg: Peer-Gynt. Suita za veliki orkester: a) Svitanje (Matin), b) Asina smrt (La mort d'Asa), c) Anitrina igra in ples (La dans d'Anitra), d) V dvorani gorskega kralja (Dans la halle du roi de Montagne).

dn Političnim preganjancem. Deželna vlada rabi natančne podatke o obsegu političnega preganjanja v avstrijski dobi. Pod izrazom politično

preganjanje je razumeti vsako zatiranje, ki ga je prejšna državna oblast po svojih organih izvajala proti sedanjemu državljanu kraljestva Srbov, Hrvatov in Slovencev vsled njegovega narodnostnega ali pa vsled njegovega državno-političnega mišljenja in delovanja. V ta namen bodo v prihodnjih dveh tednih zbirala okrajna glavarstva, politične ekspoziture in mestni magistrati potrebne podatke. Občinstvo se vabi, da z vestnim sodelovanjem omogoči čim popolnejšo sliko o političnem preganjanju. Podatke o v tujini bivajočih preganjancih sprejema mestni magistrat Ljubljana. Pri tem se pripominja, da ta zadeva ni v nikakoli zvezi s prejšnjo akcijo za odškodovanje političnih preganjancev potom naše delegacije v Parizu, temveč je to zbiranje statističnega materiala, ki se bo ob danih prilikah uradno uporabljalo.

dn Nehvaležni ljudje. Iz učiteljskih krogov smo prejeli sledeče: Že zopet se pritožuje učiteljstvo, kateremu je višji šolski svet za „velikonočni žegen“ naklonil nov ferman glede nadziranja pri verskih vajah. K tej pritožbi dostavljamo še to: Če so celo uradniki zadovoljni, ker so dobili v jeseni samo po par sto kilogramov krompirja, pozneje pa več kilogramov špeha, masti odnosno sladkorja na osebo itd., če so dalje zadovoljne celo tobačne delavke, ki so dobile februarja po 300 K sedaj pa po 700 K nabavnega prispevka, povrh pa še 13 kg moke, dalje zabele, suhega mesa za praznike, zakaj bi ne bilo zadovoljno tudi učiteljstvo, ki je dobilo tekem zadnjih šest mesecev kar po 1 kg ješprena, pol kg sladkorja in 1 kg masti, torej dnevno na osebo: 5 1/2 gr ječmena, 5 1/2 gr masti in 2 3/4 gr sladkorja. Vrhu tega mu je obljubljen o od novega leta zvišanje plač, izplačilo nabavnega prispevka tako, da dobi danes ob mesecu tako množino denarja, da zadoštuje za preživetje z nezabeljenim krompirjem in kašo skoraj za celih deset dni. Ali res ne spozna učiteljstvo, da je nevaležno, ko vendar lahko 20 dni v mesecu počiva s čeljustmi ter hrani zobe in želodec, da se mu prezgodaj ne pokvarijo. Ko je bivši c. kr. nadzornik Bezjak podpisoval omenjeni odlok, si je pač lahko mislil, da je učiteljstvo sito kruha, kakor oni sivolasi gospod, ki je njemu v pouk izročeno deklico objemal, na dom črne maturantke pa pošiljal šopke, da je potem lahko dovršila maturo z odliko. Capito!

dn Mezдно gibanje v tiskarnah v Ljubljani. Tiskarsko osebje zahteva vsied narasle draginje zvišanje plač za 100%. Ugoditev zahtevajo do danes opoldne. Lastniki tiskarn so stopili z njimi v pogajanja.

dn Čiščenje! Mnogi in marsikateri sovražnik Slovanov je že moral zapustiti Jugoslavijo ter se preseliti in odditi, od kod je prišel. Moramo pa konstatirati, da se še vedno veliko takih ljudi med nami nahaja. Kaj na primer še vedno išče nekdanji c. kr. štabni nadzdravnik Dr. A. Lusenberger

v današnjem pomenu besede sploh priznati ne more in ne sme.“

„Pomislil Petdeset odstotkov ljudi dandanes ne dela, ne duševno in ne telesno, kakor je izračunal neki znani angleški socijolog. To so ti parasti človeštva, na čelu nositelji kapitala, ki žive od delavskih pesti proletarijata. Če bi delali vsi ljudje, zadostovalo bi 4 ure vztrajnega dela na dan za posameznika in ne poznali bi ne bede, ne pomanjkanja.“

Umljivo je, da današnje mase vsega tega še ne morejo do cela pojmiti, ker so preveč zaslužene, sugestirane, zdi se jim, da vse tako mora biti. Za to je že poskrbel kapitalističen ustroj, ki ima ves aparat v rokah, temu primerno šolstvo, časnikarstvo, verske sekte, umetnost in učenjake ter skoraj ves inteligenten proletarijat, ki je in za enkrat mora biti le verna eksekutiva kapitalističnih stremljenj in naprav.“

„Tudi je človeštvo dandanes vzgojeno preveč egoistično, da bi za slučaj kakega preobrata zamoglo nastopati

in delati idealno. Vsak preobrat, bodisi monarhičen ali republikanski ali socijalni itd., naj se imenuje kakorkoli hoče, zahteva žrtve in to žal tudi nedolžne. Lanko rečem, da se katerikoli takim gibanjem pridruži navadno 2/3 do 3/4 ljudi, le iz egoističnih namenov, da lahko ropajo, pobijajo, požigajo, da lahko poživinjijo, ne da bi sploh znali, za kaj gre, ne da bi poznali ali hoteli poznati ideje, samo da se lahko okoristijo. Seveda! Potem je boljše morilec, tat, požigalec, je lenuh, je izvržek človeštva.“

„Pa naj si bo kakorkoli. Prevelike so socijalne krivice, pregloko je brezno med gospodom in hlapcem. Tako ne more več naprej. Atmosfera je nabita. Vstal bo nov evangelist, slavnejši od vseh vojskovedij, ki so poklali na sto in stotisoče ljudi, zdramil se bodo proletarske mase in sledile svojemu odrešeniku.“

„In velikanska megla bo objela vso Evropo, da, celi svet, zadušila bo vse, kar je nezdravega, parasitnega; tudi tebi domovina, ki si prav za prav

le posebljena velika masa skozi stotletja od imperijalizma zatiranega proletarijata, tudi tebi žal ne bo prizaneseno. Toda kmalu bo zasijalo drugo solnce, zaživel bo čisto novo življenje, na srednjeveških ruševinah zavladala bo svoboda, bratstvo, enakost in zadovoljnost.“

Tako je govoril takrat moj prijatelj Janko. Bil je ves rdeč, tako se je razvnel.

„Veliko si trpel, mnogo krivic so ti morali storiti, da govoriš tako.“ Toda molčal je in zamišljena sva bila on in jaz.

* * *

Kaj pa to? Vračal sem se iz fronte, reven, bolehen in postaran. Čakali smo na neki postaji, bila je velika zamuda vlaka. Pa se privali po peronu debel možicelj, s tolstimi lici, s težko zlato verižico na prsni, dragoceni kameni prstanov so se lesketali v solncu. Znane poteze. Kdo je to? D moj bivši prijatelj Janko.

„Ti Janko? Kako me veseli, da te morem po dolgem času zopet pozdraviti, čilega in zdravnga. In pa v zadoščenje mi je, da si se vsaj ti, ker tako moram soditi že po tvoji zunanosti, povzpelj iz dna naše mizerije in postal deležen dobrot izbranih in srečnih.“

„Ti idealist! Hm, hm. Kaj narodnost, kaj socijalizem? Ah, ti madžarski in hrvatski židi, te zlate duše. Kupčija, da kupčija! In praktiče moraš biti! Sicer pa se mi mudi.“

In zabuhnila so mu lica, ves blišč njegovih prstanov mi je navalil skoraj naravnost pred oči, vojni dobičkar obrnil se je neokretno in odšel; jedva da mi je dal roko.

Ljudje so mi povedali, da je razumel, vriniti se celo kot zaupnik k vladi.

Jaz pa sem osupnil kakor okamenel in nisem nič več mislil.

Fr. Vojsk.

Ta človek se je drznil 28. oktobra pret. l., toraj dan pred proglasitvijo Jugoslavije najstrožje in najosornejše zahtevati od nekega zavednega Slovenca, da je moral slov. trobojnico iz čepice odstraniti. Mislimo toraj, da tak človek že zdavnaj spada med svoje tirolske bratce. Nadejamo se, da ne bode več dolgo izžival po tukajšnih ulicah in sicer še vedno v vojaški uniformi.

dn Uredništvo vojnega albuma prejšnjega pešpolka št. 87 plača vsem naročnikom albuma vplačane svote nazaj. Zneski, ki ne bodo zahtevani od dne razglasenja v dobi šestih mesecev, pripadejo invalidnemu fondu celjskega pešpolka.

dn Shod državnih vpokojencev. 3. t. m. se je vršil v „Mestnem domu“ shod državnih vpokojencev vseh kategorij. Med razpravljanjem so se do gnale vnebovpijoče razmere, v katerih se nahajajo državni vpokojenci nižjih kategorij. Večina nima ne oblek, ne obuvala, ne živeža in marsikdo niti stanovanja. Pokojnina ogromne večine državnih vpokojencev dosega z vsemi dokladami vred komaj mesečnih sto kron, s katerimi ne morejo ne živeti in ne pošteno umreti. Na shodu se je ostro grajala brezbržnost merodajnih faktorjev napram državnim vpokojencem. Zborovalci so sprejeli naslednje resolucije: 1. Državnim vpokojencem vseh vrst, katerih dohodki ne presegajo mesečno K 400, naj se izplača v najkrajšem času nabavni prispevek v znesku K 1000, to je za eno obleko. 2. Pokojnina državnega uslužbenca naj znaša od 1. jan. t. l. najmanj mesečno K 300. 3. Državnim vpokojencem vseh vrst naj se v najkrajšem času preskrbe potrebna stanovanja in živila po zmerljivih cenah. 4. Državnim vpokojencem, ki so bili vsled bolezni ali onemoglosti predčasno upokojeni, naj se pokojnina progresivno zvišuje tako, da bodo v primernih starosti deležni tistih prejemkov, ki bi jih imeli v aktivni službi, ako bi jim bilo mogoče dalje služiti. 5. Udove po državnih vpokojencih, ki so se še-le po svojem umirovljenju poročili, imajo ravno tako pravico do pokojnine kot udove za onimi, ki so se poročili za časa svojega službovanja. 6. Državnim vpokojenci ženskega spola so deležni istega eksistenčnega minimuma in ravno istega nabavnega prispevka kakor vpokojenci moškega spola. 7. V zanemrljivosti naj znaša nabavni prispevek četrtletno 300 kron. — Prepričani smo, da bo naša vlada ugodila upravičenim zahtevam ubogih državnih vpokojencev, ki so žrtvovali svoje najboljšje moči v korist javnosti.

dn Srečni denuncijanti! Policijska nadpaznika Prigorčič in Dobavšek sta bila do zadnjega zdihljaja pokojne Avstrije največja sovražnika Slovencev. Še par dni pred proglašenjem naše svobode sta se izrazila pred vso stražo, da bi predsednika jugoslovanskega kluba dr. Korošca obesila na prvo drevo. Tudi marsikakega zavednega stražnika sta denuncirala bivšemu rabeljnu Skublu, da jih je vpisal v seznam politično nezanesljivih. Za vse to protinarodno delo pa ju je sedaj predlagalo tukajšnje policijsko ravateljstvo za povisjanje v revirne nadzornike. Kaj naj poreče k temu ono moštvo redarstva, ki je bilo vedno zvesto na strani naroda? Ta dva človeka sta prosila Skublna za premestitev na Dunaj, prisegajoč, da v Jugoslaviji ne bosta služila. Sedaj pa naj bi jih Jugoslavija še povisjala za njih izdajstvo? Kakšni občutki naj potem obhajajo naše zvesto, narodno moštvo? Za to Jugoslavija res ni bila ustanovljena, da bi nagradila one, ki so delali proti njej!

dn Na pomoč otroški bolnici v Ljubljani! Otroška bolnica v Ljubljani se bori težko za svoj obstanek, njen delogrog pa narašča z vsakim dnem. Vedno več malih bolnih gostov prihaja, ki nujno potrebujejo dobro hrano in skrbno nego. Socijalna dolžnost nas vseh je, da podpiramo to nad vse potrebno pravico. To pa storimo za enkrat najlažje s tem, da pristopimo k društvu, ki sedaj vzdržuje bolnico, kot člani. — Letna članarina znaša najmanj dve kroni, kdor pa da

več, tem bolje. Prispevke in članske priglasje je pošiljati na naslov „Dobrodelnosti“ v Ljubljani, Poljanska cesta. **dn Iščejo se:** Za obdelovanje polja 10 moških in 15 ženskih moči pod jako ugodnimi pogoji. — Pestunja do 15 let stara, dekla okrog 20 let in ena ženska okrog 40 let stara za domače varstvo. — Marija Martelanc iz

Gorice, Tržaška cesta 52, ki se je nahajala kot begunka v taborišču v Brucku ob Litvi. — Ivan Komjanec, ki se je nahajal v zadnjem času kot vojak v voj. rezervni bolnici št. 2 v Jägerndorfu v Šleziji. Kdor bi kaj vedel, naj naznani „Posredovalnemu uradu za begunce“ v Ljubljani, Dunaška c. 38, kjer se dobljo tudi vsa druga pojasnila.

Najnovejše vesti.

Odločna izjava našega pariškega poslanika Vesniča proti italijanskim zahtevam.

LDU Curih, 4. aprila. Srbski poslanik v Parizu Vesnič se je izrazil napram zastopnikom listov, da je srbsko-italijanski spor evropski problem prve vrste. Odklonitev Wilsonove razsodbe po Italijanih je zelo značilna. Italijanska vlada ve dobro, zakaj odklanja arbitražo. Jugoslavija se ne bo nikdar podvrgla italijanskim zahtevam. Ona se ni rešila turškega in avstro-ogrškega jarma zato, da pride pod italijansko gospodstvo.

Rešitev našega spora z Italijo zopet odgodena.

Curih, 4. aprila. (Pos. por.) Po vesteh iz Pariza, je radi velikih nesoglasij med državniki na mirovni konferenci začasno odložena rešitev spora med Jugoslavijo in Italijo.

Bosanski židje imajo tudi svoje bolečine.

Sarajevo, (Pos. por.) Od tu je odpotovala v Beograd deputacija židov, da tam predloži prošnje in pritožbe glede položaja židov v Bosni in Hercegovini.

Italijani so zasedli Adalijo v Mali Aziji.

LDU Berlin, 3. aprila. (ČTU) Iz Bazla poročajo: Agenzia Stefani javlja, da sta se dne 29. marca dve italijanski stotniji mornarjev izkrcali v Adaliji v Mali Aziji in zasedli mesto. Prebivalstvo je vojake živahno pozdravljalo. Mesto samo je brez vredenosti, ako Italija ne dobi tudi ozadja. — Kakor poroča „Giornale d'Italia“, pomenja Adalija izhodišče za precejšnje italijanske zahteve v Mali Aziji.

Petrogradski delavci proti boljševikom.

LDU Berlin, 4. aprila. (ČTU) „Lokalanzeiger“ poroča iz Kopenhagna: Ruske brzojavke iz Helsingforsa poročajo, da je v Petrogradu prišlo do velikih nemirov. Delavci se protivijo boljševizmu, na cestah vpijejo: „Dol z boljševiškim nasilstvom!“ Prišlo je do bojev, posegli so vmes vojaki s strojnimi. Da se potolažijo delavci, se jim je obljubilo povečanje krušnega odmerka. Ljening se je odpeljal v Petrograd ter govoril pred delavci, da ima sovjetska vlada ne samo zunanje, temveč tudi notranje sovražnike. Položaj je jako kritičen in vsak mora biti pripravljen na lakoto. Ako bi boljševiki sedaj izročili oblast iz svojih rok, bi bil to velik zgodovinski pogrešek.

Iz narodnega predstavništva. Železniški minister Vulović o prometnih težkočah naših železnic.

LDU Beograd, 4. aprila. V večerajšnji seji narodnega predstavništva je odgovarjal minister za promet inž. Vulović na interpelacijo dr. Pestotnika o slabih prometnih razmerah na progi Ljubljana—Zagreb—Zemun. Minister poudarja, da odvisi od pravnega prometa dobra preskrba domovine in potemtakem tudi napredek vse države. Omenja težkoče, ki ovirajo ureditev prometa in s katerimi se ima vedno iznova boriti prometno ministrstvo. Na podlagi natančnih podatkov dokazuje, da nam še vedno primanjkuje premoga za obrat. Vlada je že davno zahtevala od entente, naj nam da Anglija svoj premog. Doslej še nismo dobili ničesar. S Čehoslovansko republiko smo sklenili meseca januarja pogodbo za 2000 vagonov premoga.

Te pogodbe Čehi niso mogli izpolniti, zato smo sklenili novo pogodbo, in sicer za 500 vagonov v za-

meno za svinjsko meso in mast. Do danes tudi od tega premoga nismo dobili nič, ako tudi smo poslali ogromne količine mesa in masti. Enako je tudi z dogovorom z Romunijo. Tudi od tam nismo dobili ničesar. Vrhu tega ovira promet zelo občutno vojaško stanje naših pokrajin. Železnice morajo ustrežati zlasti vojaškim zahtevam. Jako jih obtežujejo transporti živil, ki jih pošiljajo zavezniki Mažarski, Avstriji in Nemcem. Teško občutimo nadalje pomanjkanje strokovno izvežbanih nastavljančev, zlasti še ker moramo s svojimi železničarji vršiti tudi promet na grških progah Bitolj—Solun—Gjevgeji in Solun—Dedeagač.

Železniška uprava bi rada uvedla povsodi brzovlake, primanjkuje pa vagonov in lokomotiv. Poslanec Bukšeg (socijalist) polemizira z nekaterimi izvajajci ministra Vuloviča. Na predlog poslanca Coroviča (demokratski klub) se odstavi verifikacijska debata z dnevnega reda, dokler ne predloži ta odsek poročila o macedonskih poslancih. Prihodnja seja je jutri dopolne z dnevnim redom: Nadaljevanje debate o interpelaciji dr. Pestotnika in zakonski načrt o ureditvi tlake.

Kako opravičujejo soc. demokratje svoj vstop v opozicijo.

LDU Beograd, 4. aprila. Klub jugoslovanskih socijalnih demokratov je izdal nastopni komunik: Na svoji seji 2. t. m. je konstatiral klub, da je svoboden v vseh svojih akcijah v narodnem predstavništvu. Povod za demisijo socijalističnih zaupnikov v osrednji in deželni vladah je dan po vedno večjih reakcionarnih pojavih glede političnih pravic in svobod, deloma pa v podražanju vseh življenjskih potrebščin, uvedbi svobodne trgovine brez istočasnih zadostnih odredb za preskrbo mest in industrijskih središč, nadalje v zavlačevanju agrarne reforme ne samo po veleposestnikih, temveč tudi po vladi in drž. organih. Klubu je bilo ponujeno poleg ministrstva za socijalno politiko tudi ministrstvo za prehrano, a ne resort agrarne reforme. Obenem je še negotovo, ali bo pristala vlada na propoziciji volilni sestav. Iz tega je klub izvajal konsekvence in končno definitivno odklonil sodelovanje v vladi.

Še ne dajo miru.

Ljubljana, 4. marca. LDU poroča iz uradnega vira: Nemci so večeraj popoldne streljali na našo posadko pri Dulah, zvečer pa na sv. Lovrenc pri Dravogradu od treh strani. Istočasno so obstreljevali Rabenstein. — 3. t. m. ob 10. dopolne in ob 6. popoldne so Madžari streljali na našo stražo pri Veržeju. Izgub nimamo. — Položaj je drugod neizpremenjen.

Za naše vojake na mejah.

Zagreb, 4. aprila. (Izv. por.) Kolo SHS sestara je uvedlo akcijo za nabiranje velikonočnih daril za naše vojake, ki bodo morali preživeti velikonočne praznike na naših mejah v vojni službi. Pokroviteljstvo dobrodelne akcije je prevzel zagrebški nadškof Bauer.

„Službene novine“ in grb SHS.

Beograd, 4. aprila. (Izv. por.) Včeraj so izšle „Službene novine“ prvič z grbom kraljevine SHS na naslovni strani.

Boj med bosanskimi Hrvatimi.

Sarajevo, 4. aprila. (Izv. por.) Med obema klerikalnima strankama v Bosni in Hercegovini se je začela zanimiva borba. Kakor znano, je vstopila večina hrvatskih delegatov iz Bosne

in Hercegovine, katere je odposlala v Narodno predstavništvo „Hrvatska narodna zajednica“ v Beogradu v klub starčevićancev in Lorkovićevcev. Sarajevska „Jugoslavija“, glasilo klerikalne skupine Slovencev—Narodna politika napada vsled tega sistematično hrvatske poslance in jih pozivlja, naj se pridružijo v Narodnem predstavništvu politični skupini dr. Koroščevega Jugoslovanskega kluba. Starčevićanskim pristašem med bosanskimi Hrvatimi polemika seveda ni všeč, zato so povabili danes več svojih pristašev v Sarajevo na zborovanje, na katerem so izrekli hrvatskim državnim poslancom zaupanje in jih pozvali, naj nadaljujejo svoje delo kakor doslej.

Proti odboru društva javnih nameščencev.

Zagreb, 4. aprila. (Izv. por.) Proforski zbor na realni gimnaziji v Vukovaru priobčuje v današnjih listih izjavo, da izstopi iz društva javnih nameščencev, ker se ne strinja z agitacijo, ki jo je uvedel odbor društva. Ta pokret obsojajo tem bolj, ker ga vodijo ljudje, ki so za časa vojne ugodno živeli in jih ne sili k stavki beda, ampak drugi motivi. Med njimi so ljudje, ki so pod starim režimom klečeplazili in zato ne zaslužijo zaupanja.

Madžari žele okupacijo Budimpešte po Čehoslovakih.

LDU Bratislava, 3. aprila. (ČTU) Danes je prispela v Bratislavo deputacija bivših ogrskih poslancev, katerih imena iz utemeljenih razlogov ni mogoče navesti. Prosilj so v imenu madžarskih krogov, naj Čehoslovaška republika interviniira in zasede Budimpešto, ki vidi svojo rešitev edino v Čehoslovaški republiki in v njeni disciplinirani vojski. Poslanci pravijo, da izvemši par sto prepričanih komunistov, vse prebivalstvo Budimpešte gleda z grozo v prepad, v katerega ga tira pisava „Magyar Orszaga“. Ako se čehoslovaška vojska pokaže v Budimpešti, se ji prebivalstvo pridruži trumoma.

Kaj se godi v Budimpešti?

Zagreb, 4. aprila. (Izvirno por.) Sinoči je prišla iz Beograda vest, da je padla v Budimpešti komunistična vlada in se umaknila meščanski vladi. Vest do tega trenutka še ni uradno potrjena, vendar so izostale iz Madžarske danes vse vesti, tudi časnikarske, iz česar se more sklepati, da se v Budimpešti res nekaj godi in da bodo najbrž veliki nemiri. To je tembolj verjetno, ker se v zadnjem času ponavljajo vesti, da je komunistična vlada nalezela v vseh slojih na velik odpor.

Ubogi Karl! Povsod se ga branijo.

LDU Curih, 4. aprila. ČTU Jugoslovanska korespondenca poroča: „Cnricher Post“ piše: Od več strani dobivamo dopise, v katerih se protestira, da je bivšega cesarja Karla pri njegovem prihodu v Švico oficijelno pozdravil zastopnik švicarske vlade, da je bivši cesar v svečani uniformi in z cesarskim posebim vlakom dopel v Švico. List upa, da bo švicarski zvezni svet dal natančne podatke o smotru tega obiska.

Debata o interpelaciji dr. Pestotnika glede prometnih razmer.

Beograd, 4. aprila. (Izvir. por.) Narodno predstavništvo je na svoji današnji seji nadaljevalo in končalo debato o interpelaciji dr. Pestotnika glede prometnih razmer. Glavni govornik je bil slovenski socijalist Kopač, ki je v stvarnem govoru ostro šibal vse nedostatke na železnici.

Senzacija je vzbudilo njegovo poročilo, da se je vlada bivšega Nar. veča obvezala proti madžarskim železničarjem, da za nje nima nobene disciplinarne moči, in da so še nadalje odvisni od madžarskega žel. ministra. V debato je posegel ministrski predsednik Protić in žel. minister Vulović, ki je izrecno obljubil, da se bodo v najkrajšem času uredile razmere na železnicah. Prihodnja seja jutri ob 9. uri dopolne.

Gospodarstvo.

g Ilirska banka v Ljubljani — Slovenska eskomptna banka. Dne 31. marca t. l. se je vršil drugi redni občni zbor ilirske banke v Ljubljani, katerega potek je bil zanimiv, posebno z ozirom na to, da so se ga udeležili zastopniki obeh zagrebških zavodov, s katerimi je Ilirska banka sklenila interesno skupnost, namreč Hrvatska eskomptna banka in Srbska banka, obe s sedežem v Zagrebu. Ta dva zavoda je zastopal predsednik trgovske zbornice v Zagrebu g. arhitekt Vjekoslav Heinzl. Domaćih delničarjev je bilo zastopanih nad polovico vse delniške glavnice tako, da se je videlo, da je zanimanje za banko splošno. Jedna glavnih točk dnevnega reda je obsegala izpremembo imena banke. in sicer v „Slovensko eskomptno banko“, tako da se že iz imena samega razvidi stremiljenje upravnega sveta, da bode ta banka odslej zastopala le trgovske interese in vodila samo trgovske posle, kakor delata to tudi zavoda, s katerima je banka sklenila interesno skupnost. Ker bode delniška glavnica v prihodnjih tednih povečana od 2 milijona na 4 milijone kron, bode domaćemu trgu na razpolago investirati s podpisom novih delnic nekaj kapitala, kar bode ostalo delnic na razpolago za prosti trg in jih ne bodo prevzeli stari delničarji. Na občnem zboru se je izvolil nov upravni svet iz sledećih gospodov: Predsednik Jean B. Pollak, tovarnar v Ljubljani, I. podpredsednik dr. Stanko Svrnjuga, ravnatelj Hrvatske eskomptne banke v Zagrebu, II. podpredsednik Karol Kauschegg, veleposesnik v Ljubljani, in upravnih svetnikov gg. dr. Adlešič Juro, odvetnik v Ljubljani, Bonač Fran, tovarnar v Ljubljani, dr. Černe Ivan, imejitelj Gospodarske pisarne dr. I. Č. v Ljubljani, Heinzl Vjekoslav, predsednik trgovske zbornice v Zagrebu, Kozina Peter, tovarnar v Trzinu, Ladjević Lazar, veletržec v Zagrebu, Lesković Fran, posestnik v Ljubljani, Merenčič Rajko, trgovec in pos. v Kranju, Velisavljević Gjorgje, ravnatelj Srbske banke v Zagrebu. Nadzorstvo sestoji sedaj iz sledećih gospodov: Andrej Mejač, trgovec in posestnik v Komendi, Bošnjak Kamilo, prokurist Hrvatske eskomptne banke v Zagrebu, Karamata Stevo, prokurist Srbske banke v Zagrebu, Kastelic Iv., posestnik v Ljubljani, Meden Viktor, trgovec in posestnik v Ljubljani.

g Poštna hranilnica v Ljubljani je začela poslovati, a še danes ne vemo, če je njen delokrog omejen samo na slovensko ozemlje, ali se razteza na vso kraljevino SHS. Vsekako mislimo, da bi bilo v splošnem interesu, da se delokrog raztegne na celo kraljevino SHS. Saj stvari gotovo ne bi škodilo, ko bi bila centrala poštnih hranilnic v Ljubljani, to tembolj, ker za osnutje takega zavoda niso dani potrebni predpogoji ne v Belgradu, ne v Zagrebu. Saj če se bo hotelo, se bo zavod pozneje, ko bodo dani potrebni predpogoji, lahko preselil v Belgrad. A za danes je na vsak način tudi za gospodarsko življenje delo naše kraljevine izven Slovenije boljše, da imajo poštne hranilnice središčem v Ljubljani, nego nobene!

Borza.

Zagreb, 27. marca. (JDU.) Sklepní kurzi na današnji borzi.

	Denar	Blago
Banka za trgovino, obrt in industrijo	430	440
Banka in hranilnica za Primorje na Sušaku, nove delnice	495	505
Hrvatska eskomptna banka	1380	1430
Brodská eskomptna banka, nove delnice	365	390
Hipotekarna banka v Zagrebu, nove delnice	—	395
Jadranska banka, stare delnice	—	915
Jadranska „nove“	830	840
Hrvatska kreditna banka, stare delnice	960	1025
„nove delnice“	—	875
Narodna banka v Zagrebu	—	425
Obrtna banka	220	246
Poljedelska banka, nove deln.	100	106
Prva hrvatska štedionica,	—	9025
Riječka pučka banka	190	205
Zemaljska banka, nove delnice	485	495

Listnica uredništva.

A. Ž. Č. i. j. e.: Zakaj ne? Le pošljite! Prosimo vse gg. sotrudnike, da pišejo le s črnilom.

Društvene vesti.

Dr. Društvo zasebnih uradnikov in uradnic in sicer skupina za industrijo, obrt in trgovino prosi vse člane in članice, ki spadajo v to skupino, da takoj vrnejo izpolnjene podatke. To velja tudi za tiste tovariše in tovarišice, ki sicer niso še člani društva, a so se jim tiskovine doposlate.

Aprovizacija.

a Jedilni krompir. Slovenski kmetijski družbi bo došla večja pošiljatev dobrega, belomesnatega krompirja iz Slavonije in utegne biti množina večja, nego jo bo rabila družba v semenske svrhe, za kar je bil ta krompir v prvi vrsti namenjen. Družba bo torej oddala ta krompir vsakomur, kdor ga želi in kolikor ga hoče, brez nakaznice po eno krono kilogram. Vagoni so že na poti in njih dohod je s sigurnostjo pričakovati vsak čas. Nakazila za ta krompir se dobe v družbeni pisarni na Turjaškem trgu št. 3, pritičje. Ob razdelitvi krompirja bo odjemalcem treba prinesiti potrebne vreče seboj. Čas in kraj oddaje se poizve istotako v družbeni pisarni.

a Dražji kruh in člani ubožnih akcij. Za krušno moko plačuje mestna aprovizacija tako visoke cene, da ne more več peči hlebec kruha po 76 vin. V sled tega stane od vstetega pondeljka 7. aprila, hleb kruha 1-48 K. Ker stane 1 kg moka za peko za 14 dni 4-66 K, kruh za osebo in 14 dni pa 5-18 K, skupaj stane torej moka in kruh za osebo na 14 dni 9-84 K. Revne rodbine bi le težko zmagovale tako visoke cene, osobito ako imajo več otrok. V sled tega bode mestna aprov. članom ubožnih akcij povrnila višje izdatke za kruh in moko, oz. vsaj del istih. Vsaka oseba ubožne akcije bo dobila vsakih 14 dni do preklica povrnjeno v gotovini in sicer: 1. s črko A po 5 K, 2. s črko B po 3 K, s črko C po 2 K, 4. iz I. in II. uradniške skupine po 3 K, za občino Vič in Moste s črko B in C po 2 K. Ker znaša povisek kruha od 76 vin. na 148 K za hleb, 72 vin., kar znaša za osebo na 14 dni 2-52 K, se torej povrne z gorenjimi pripsebi osebam ubožnih akcij s črko A poleg poviseka za kruh per 2-2 K, še 2-48 K za moko, osebam s črko B ter I. in II. uradniške skupine za kruh 2-52 K in za moko še 43 vin., ostate gori navedene akcije pa le za kruh per 2-52 K, znesek 2 K. Prispevki za cenejši kruh in moko se izplačujejo v mestni posvetovalnici od 8. do 12. in od 3. do 6. ure. Na vrsto pridejo stranke s črko A, 7. aprila, od 8. do 9. št. 1 do 150, od 9. do 10. št. 151 do 300, od 10. do 11. št. 300 do konca. Črka B, 7. aprila, od 11. do 12. št. 1 do 150, od 3. do 4. št. 150 do 300, od 4. do 5. št. 300 do 450, od 5. do 6. št. 450 do 600, 8. aprila, od 8. do 9. št. 600 do 750, od 9. do 10. št. 750 do 900, od 10. do 11. št. 900 do 1050, od 11. do 12. št. 1050 do 1200, od 3. do 4. št. 1200 do 1350, od 4. do 5. št. 1350 do 1500, od 5. do 6. št. 1500 do 1650, 9. aprila od 8. do 9. št. 1650 do 1800, od 9. do 10. št. 1800 do 1950, od 10. do 11. št. 1950 do 2100, od 11. do 12. št. 2100 do 2250, od 3 do 4. št. 2250 do 2400, od 4. do 5. št. 2400 do 2550 od 5. do 6. ure 2550 do konca. Stranke dobe prispevke le po določenem redu in se izven tega časa nikomur ne izplačuje. Stranke morajo prinesiti s seboj tudi izkaznico ubožne akcije. Ostali spored se pravočasno objavljajo.

a Vživalce dobe zavodi, večji uradi in podjetja ter obrtniki, ki jih rabijo za izvrševanje obrti, če se takoj zglašijo v mestni posvetovalnici radi nakazila vžigalic.

a Prodajalci stadkorja se vabijo, da se zglašijo pri tvrdki Šarabon, Zaloška c. radi nakazila soli za trgovce I, II. in III. okraja, 7. aprila, IV., V. in VI. okraja dne 8. aprila, VII., VIII., IX. in X. okraja, dne 9. aprila. Na vsak prvi odrezek sladkornih izkaznic za mesec april se dobi pol kilograma soli. Kilogram stane 1 K.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Anton Pesek.

Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Proda se:

2 vagona vlna I. 1917 najboljšie vrste šiler ter belo se proda. Milan Neugebauer, Gjurjevac, Hrvatska. 177

2 motorja 12 HP, ležeča, 1 Wander-motor 12 HP, jako dobra, še malo rabljena, proda Milan Neugebauer, Gjurjevac, Hrvatsko. 176

Proda se 1 preproga za steno (Wandschoner) ter nekaj blaga za zastore. Naslov v upravnistvu. 151 2-1

Gosposka poletna hiša na matem, prijaznem gričku, tik cerkve, obstoječa iz prav dobro ohranjenega poslopja, potem okoli 9 oraloz zemlje, t. j. vrt, njiva, travnik, gozd in 6 oraloz akacij, se proda za 40.000 K. Vpraša se v podružnici upravnistva „Jugoslavije“ v Celju, Nova ulica 14. 154 3-1

Proda se otroške obleke, moške spodnje hlače, kuhinjske stvari. Kje? pove upravnistvo „Jugoslavije“. 156

6000 kosov strešne opeke je na prodaj. Janez Jenko, posestnik na Javorniku 59, Gorenjsko. 144

Kupi se:

Hišo v sredini mesta kupim. Ponudbe pod „Hiša v sredini mesta“ na upravo. 145

Kupi se cimet cel in čaj. Cenjene ponudbe z navedbo najnižje cene na tvrdko J. Menart, Domžale. 131 3-1

Kupim opravu za špecerijsko trgovino. Ponudbe pod „I. B. špecerijska“ na upravnistvo. 141 5-1

Pisalno mizo kupim. Ponudbe na upravnistvo.

Pisarniška oprava se kupi. Ponudbe na upravo lista.

Službe:

Prodajalka z dobrimi spričevali in poznejše v mešano trgovino Florjana Gajšek v Loki pri Žusmu. Hrana in stanovanje v hiši. Zahteva plače se naj v ponudbi navede. Prednost imajo starejše Spodnje Stajerke. Istotam se sprejme tudi trgovski učenc. 160 2-1

Trgovsko izobraženi gospod, išče priredbe mesta kot skladiščenik, ali kot boljše moč v trgovini, špecerijske event mešane stroke. Sedaj še v vojaški službi podčastnik, iz zasledenega ozemlja. Star 30 let. Ponudbe se prosí na upravo „Jugoslavije“ pod „Janko 1887“. 160 2-1

Prodajalka za trgovino mešane stroke, ki je ob enem vešča tudi knjigovodstva in korespondence, sprejme se takoj. Ponudbe na upravnistvo Kendovih posestev, trgovski oddelek, Bled. 158 2-1

Iščejo se sposobni ključavničarji za rezalno in stiskalno orodje, in za montiranje ključavnice. Reflektanti naj se obrnejo na „Kranjsko tvornico željezne i bravarске robe v Kamniku“. 157 2-1

Samostojno knjigovodkinje se sprejme za restavracijo. Kje, se poizve v upravn. lista. 147 3-1

Sprejem 4 mizarske pomočnike. Reflektira se na boljše moči. Ponudbe se naj pošljejo pod F. V. Breg št. 17, Celje. 142 4-1

Iščem dobro idočo gostilno, večjo restavracijo ali kavarno v najem. Ponudbe pod „Začetnik“. 77

Mlad natakar z dobro preteklostjo in dobrimi spričevali išče službe. — Ponudbe pod „Natakar“ na upravnistvo. 171 2-1

Raznašalko sprejme podružnica „Jugoslavije“ v Celju.

Razno:

Mebilirano sobo iščem s 15. aprilom v Ljubljani. Ponudbe pod „Visokošolec-uradnik“ na upravnistvo.

Mebilirano soba so odda takoj z električno razsvetljavo. Naslov na upravo „Jugoslavije.“ 354

Išče se posojilo, 3-4000 K, za začetek obrti. Povrnem v šestih mesecih po 15%. Za denar se jamči. Ponudbe pod „Visoke obresti“ na upravnistvo tega lista. 159 3-1

U Ljubljani putujućem sl. občinstvu se preporuča Restavracija u Prešernovoj ulici 9.

Popravila ur in zlatnine sprejme F. Čuden Sin, Ljubljana, nasproti glavne pošte. 59 1

Reklamacije u predmetama ošteta od željeznica i parobrodarskih društava kao i tarifalne poslove obavlja „Libertas“ I. Zagreb.

Oglasivati može se na svakom jeziku u sve krajeve svijeta kod „Libertas“ III. Zagreb.

Dopisovanje in ženitne ponudbe

Izobražena gospica želi dopisovati z blagim, veselim, ne pod 27 let starim gospodom. — Dopisi na upravnistvo pod „Življenja sen“.

Pomlad se bliža, lipa cveti, na lipi pa samec slavček sedi. O kako rad bi prepeval o ljubezni srca, pa nima družice, ki bi kratkočasila ga, Zato upa, da se oglasi družica, ki mu zažvrngoli na upravnistvo pod šifro „Moj ljubček“. 163

Mladenič star 28 let, po poklicu mizar, se seznaniti z gospodično ali udovo brez otrok v starosti do 28 let kje na deželi. — Ponudbe s sliko pod „Rokodelec“ na upravnistvo. Na anonimno se ne ozira. 162 2 1

Zenio bi se mlad zdrav trgovac sa nešto novaca, traži djevojku ili mladju udovlcu sa nešto novaca ili trgovinom. Ponudbe na „Libertas“ Zagreb pod brojem 39/II.

Visok feš gospodin ugodne vanjšine, oženio bi se sa djevojkom ili mladom udovlcom. Mora imati nešto miraza za proširenje posjeda. Ponudbe na „Libertas“ Zagreb pod 38/II.

Dva gospodina sa velikom radnjom žele se upoznati ženidbe radi sa ozbiljnom gospodjicama ili mladjim udovicama, koje imaju oko 60.000 K miraza. Sjajna budućnost. Ponudbe na „Libertas“ Zagreb pod 37/II.

Zidov-trgovac želi poznanstvo ženidbe radi udovicom ili starijom djevojkom. Miraz potreben. Ponudbe na „Libertas“ Zagreb pod 54/II.

Željeznički nadčinovnik želi poznanstvo ženidbe radi. Samo ozbiljne ponudbe! Miraz je nužan! Ponudbe na „Libertas“ Zagreb pod 15/II.

Posjednik udovac bez djece, traži udovicu ženidbe radi i bez imetka. Ponudbe na „Libertas“ Zagreb pod 71/II.

Zidovkinja sa 150.000 K gotovine, 19 god. stara, udala bi se za ozbiljnog mladjeg odvjetnika, sudca ili vojničkog častnika. Ponude na „Libertas“ Zagreb pod 1-8/II.

Dvije rođakinje sa ovelim mirazom uslijed pomanjkanja poznanstva traže ovim putem ozbiljne gospode udaje radi. Po mogućnosti liječnika, odvjetnika ili mjernika. Ponudbe na „Libertas“ Zagreb pod 139/II.

Udala bi se djevojka od 23 godina sa 200.000 K miraza. Traži bo'jeg mladog trgovca ili slično. Ponude na „Libertas“ Zagreb pod 66/II.

Udala bi se gospodjica Slovenka sa mirazom od 280.000 K. Traži boljeg otmelog gospodina. Ponude na „Libertas“ Zagreb pod 84/II.

Udovica sa većim posjedom traži daju radi posjednika. Samo ozbiljne reflektante! Ponude na „Libertas“ Zagreb pod 101/II.

Tko se želi udati ili ženiti, neka se obrati na „Libertas“ II. Zagreb. Najstroža diskrecija zajamčena!

Poznejša ženitev. Katera gospica all mlada vdova neomadeževane preteklosti bi bila tako prizajna in bi pomagala mlademu, inteligentnemu, 28 let staremu, boljšemu obrtniku s par tisoč kronami do lastne obrti. I.e resne ponudbe s sliko, ki se na zahtevo vrne, pod „Prijažen dom“ na upravnistvo „Jugoslavije“. — Tajnost zajamčena. 174

Tri punčke, zelo navihane, želijo korespondence z enakimi gospodi. Ponudbe naj se pošljejo pod Hudiček, Luciferček in Japonček, Ljubljana I., poštne ležeče. 173

Gospodično za skupne izlete išče starejši gospod. Ponudbe pod „Samotar“ na upravnistvo. 172

Mlada gospodična ljubiteljica planin, želi znanja v svrhu korespondence z enakim gospodom. Ponudbe pod „Planine“ na upravo. 170

Samostojna obrtnica 29 let stara, z lastnim pohištvom in enim otrokom, želi tem potom v sled dolgega časa znanja z dobrosrčnim, samostojnim gospodom v starosti 35-50 let. Udovci z enim otrokom niso izključeni, pač pa kvartopirci, nagnjeni k pijaci in suroveži. Le resnosti se odgovarja, na drugo se ne ozira. Ponudbe s sliko pod „Sreća v nesreći“ na upravnistvo do 15 aprila. 169 2 1

Mladenič star 25 let, treznega značaja in lepe zunanosti, z velikim podjetjem na Hrvaškem, želi znanja z gospodično Stovenko, v starosti 17 do 22 let. Premoženje postranska stvar. Le resne ponudbe s sliko je vposlati do 7. aprila na upravnistvo pod „Živooka boginja“. 168 3 1

Katera dva gospoda bi hotela korespondirati z dvema gospicama v starosti 18-19 let in jako vesele narave pod šifro „Rožca in Maruša“, Ljubljana, gl. pošt. ležeče. 167 2 1

Tri vesele Jugoslovanke žele korespondence z istotakimi gospodi pod Rožica, Pravljina noć in Matženka na poštne ležeče, Ljubljana I. 166

23 letna gospodična želi korespondence z inteligentnim gospodom v starosti od 25-60 let. — Ponudbe s sliko pod šifro „Manon“ na upravnistvo. 165

Mladenič star 24 let, z nekoliko premoženja, se želi v svrhu ženitve seznaniti z gospodično, staro 18-24 let, ki ima nekoliko posestva. Mlade udove brez otrok niso izključene. Le resne ponudbe, če mogoče s sliko, naj se pošlje pod „Ženitev po Veliki noći“ na upravnistvo. — Na anonimno se ne ozira. 164

Kupim vsako množino jabolčnika

kakor tudi jabolčnega kisa.

Ponudbe z navedbo množine in najnižje cene na Ljubljana 1., poštni predal št. 163. 420 30 5

Rudolf Rus v Kranju

priporoča svojo bogato

zalogo ur

briljantov, zlatine in srebrnine po najnižji ceni. Solidna postrežba.

Vsakovrstne slamnike

za gospe, deklice, dečke in gospode, od priprostih do najfinejših, priporoča gospodom trgovcem in slav. občinstvu za obila naročila

Fran Cerar, tovarna slamnikov v Stobu, p. Domžale
Cene kakor temu času primerno nizke. Postrežba točna. 103 7

Stampilje Anton Černe

graveur in izdelovatelj kavčuk-stampilj Ljubljana

Dvorni trg št. 1.

Trte naprodaj,

cepljene na Rip portalis, različnih kakovosti, prve in druge. — Cena trtam 1. vrste 2 K, II. vrste 1 K. — Zglasiti se je osebno ali pismeno, dokler je še kaj zaloge pri posestniku (trtnarju) 887 10-1

Franc Horvat

Mostje, pošta Juršinci, Ptuj.

Na intabulacijo

se išče kapital za večje in plodonosno podjetje v Jugoslaviji.

Pismene ponudbe pod „Intabulacija“ na „Anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana.

Prazne vreče in suhe gobe

kupuje vedno in vsako množino ter plačuje najbolje 843

Firma J. Kušlan Kranj (Gorenjsko).

Hiša

v Trstu

trgovska ali privatna, eventual. tudi stavbišče se kupi.

Obvezne pismene ponudbe na Anončno ekspedicijo Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg št. 3. 877 2-1

Steznike

(moderce)

in vsa v to strogo spadajoča dela izdeluje po životni meri in priporoča cenjenim damam tu in na deželi

ANA HUTTER

Dunajska c. 6./II. Ljubljana.

Popravila se prijazno sprejemajo. Cene 4-1 zmerne. Postrežba točna. 890

Koruzo, pšenico, krompir, oves

in drugo žito pošilja na vagona kakor tudi manje 893 2-1

Franjo Paulin, Sisak.

Javna prostov. dražba

bicikljev, različnih dobrih vozov, lončenih peči, čevljev, raznega manufakturnega in galanterijskega blaga itd. se vrši dne 8. in 9. aprila od 9. do 12. in od 2. do 5. ure na dvorišču Zg. Šiška 114. Celovška cesta. Kupci osobito trgovci se vabijo.

Otvoritev.

Naznanjam p. n. občinstvu, da bom otvoril 6. t. m. restavracijo 835

hotel „Bellevue“

Postregel bom vedno z najboljšim vinom starim in novim, kakor tudi ob vsakem času z najboljšo kuhinjo.

Priporočam se p. n. občinstvu za obilen obisk, zagotavljajoč najsolidnejšo postrežbo pod skrbnim vodstvom.

M. Deželak.

— Kupita se —

dve auto-pneumatični garnituri kakor tudi bencin in olje za automobile.

894. Cenjene ponudbe naj se blagovoljivo poslati na „Kranjsko tvornico železne in bravarske robe u Kamniku.

Špaga

za sedlarje, tapetnike in jermenarje.

Žnora

za tesarje se dobi pri

J. Šimenc, Celje, Graška cesta 8 in pri izdelovatelju Florjanu Kučanda, vrvarju, Blagovna, pošta Št. Jur ob Juž. žel. 891 1

Mestna hranilnica v Kranju

obrestuje hranilne vloge po 3% 162 14-4

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje hranilnica iz lastnega. Narasle in nevzdignjene vložne obresti pripisuje h kapitalu vsakega pol leta — t. j. dne 30. junija in dne 31. decembra — ne da bi bilo treba vlagateljem se zglasiti radi tega pri hranilnici.

Splošni rezervni sklad (lastno premoženje) nad pol milijon kron!

Hranilnica posoja na zemljišča po 5% na leto in na amortizacijo v 36 letih, tako da na pr. dolžnik v teku 36 let popolnoma poplača posojilo 100 K z obrestmi vred, ako plačuje vsakega pol leta po 3 krone.

Koncem junija 1918 je bilo stanje hran. vlog nad 9 milijonov 700.000 kron.

Posojil na zemljišča ter posojil občinam: nad 2 milijona 700.000 kron.

VINO

staro in novo, 860 1

slivovko, rum i. t. d., nudim po najnižjih cenah.

Kupujem

suhe gobe, dobre vreče in želod.

M. Rant, Kranj.

: Lepo srednje veliko posestvo

na Dolenjskem v bližini Velikih Lašč se proda. 873

Natančnejša pojasnila daje Gospodarska pisarna dr. Ivan Černe v Ljubljani, Miklošičeva cesta 6.

Jugoslovanski dnevnik sprejme

urednika—Slovenca.

Takojšnji nastop. — Pismene ponudbe pod

„Urednik“, Ljubljana, poštni predal 74.

Priporoča se tvrdka:

JOS. PETELINC

Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7

ob Ljubljanci.

Zaloga šivalnih strojev in njih posameznih delov, igel in olja, ter drugega galanterijskega blaga.

Istotam se proda: Steklo za izložbene omare (belgijsko steklo) kompletno z valjčnimi zastori, mera 135x184, 63x184, 20 59x184 in eno rabljeno 90x162. 13

Za veliko podjetje v Ljubljani se sprejmeta

dve izobraženi, zanesljivi pisarniški moči.

Pismene ponudbe z navedbo dosedanjega službovanja pod „Stalno mesto“, Ljubljana, poštni predal 74.

Oklic.

Ljubljanski denarni zavodi naznanjajo, da so dogovorili, poslovati počenši s 14. aprilom t. l.

od 8. ure zjutraj do 2. ure popoldne.

Blagajne so odprte:

od 8.30 dopoldne do 12.30 popoldne.

P. n. stranke prosimo, da se po tem ravnaajo.

Oklic.

Vsled sklepa okrajnega sodišča SHS v Ribnici z dne 18. marca 1919, oprav. št. A 47/19/7 se vrši

dne 14. aprila t. l. ob 9. uri dopoldne na licu mesta v Ribnici št. 29

prostovoljna sodna dražba

v zapuščino dne 6. februarja v Ribnici umrle Marije vdove Vovk spadajoča premičnin in posestva vl. št. 53, kat. obč. Ribnica, obstoječega iz list. št. 29 v Ribnici, kleti in šupe, štirih parcel, n. j. v, petih parcel, gred, dveh gozdnih parcel ter razmernih vžitnih pravic do posestva vl. št. 3 k. o. Ribnica.

To posestvo se proda skupaj ali pa po posameznih parcelah za skupno izključno ceno 20.599 K ali pa za izključne cene njegovih sestavnih delov, znašajoče skupaj 20.599 K. Izključne cene premičnin se naznanijo pri dražbi.

Vsak ponudnik za nepremičnine mora pred ponudkom položiti na roki sodnega komisarja kot vadij 10% izključne cene. Najvišji ponudki za nepremičnine se morajo plačati takoj, za nepremičnine pa v 14 dneh po završeni dražbi na roki sod. komisarja. Ponudki pod izključno ceno se ne sprejemajo.

Prodajalci, oglašeni dediči po Mariji vdovi Vovk si pridržujejo po završeni prostovoljni dražbi eno uro časa, da se odločijo za potrditev ali odklonitev najvišjega ponudka za nepremičnine. Dražbeni pogoji in zemljiškoknjižni izpisek se smejo vpogledati med uradnimi urami v pisarni notarja Josipa Smodej-a v Ribnici.

Ribnica, dne 30. marca 1919. Josip Smodej, notar kot sod. komisar.